

DOMINICA V. POST PASCHA.

Joan. xvi. 23-30.

Si quid petieritis patrem in nomine meo, etc. — De oratione et ejus adjunctis hic proprius est dicendi locus, de qua pag. 377 et seqq.

Usque modo non petistis quidquam, etc. — Hic proprio de modo quo Deum per Christum orare debemus, de quo pag. 391. et seqq. Hic etiam locus pag. 393. adducitur ad probandum in nomine Christi orandum esse.

IN FESTO ASCENSIONIS DOMINI.

Marc. xvi. 14-20.

Assumptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei, etc. — Hoc in loco art. Symb. Apostolici, qui de Ascensione est, explicabitur, ut habetur p. 58. et seqq.

DOMINICA POST ASCENSIONEM.

Joan. xv. 26-27. xvi. 1-4.

Cum venerit Paracletus, qui a Patre procedit. — Hic de processione Spiritus S. a Patre et Filio, ex p. 73. et seq.

Ut omnis, qui vos interficit, etc. *Joan. 16.* — Hic præceptum Decalogi, *Non occides*, exponi poterit, de quo p. 332. et seqq.

Arbitretur se obsequium, etc. — De omnibus adversis et calamitatibus hujus vitæ idem judicandum est quod de his, quæ Christi causa patimur, nempe eas esse magnum Dei in nos benevolentia signum, ut habetur p. 399 et seq.

IN FESTO PENTECOSTES.

Joan. xiv. 23-31.

Si quis diligit me, sermonem meum servabit, etc. — Spiritus sanctus ideo creditibus datur, ut sermonem Dei qui Decalogo comprehenditur, servare possint, ad quam rem, ut promptiores sint, adferat Parochus quæ habentur initio explicationis decalogi, pag. 283. et seqq. Vel quoniam hic locus adducitur ad probandum Dei mandata non esse impossibilia, ideo de hac re aget ex pag. 284. et seq.

Vel hodie exponet quæ traduntur de Confirmationis Sacramento, pag. 158. et seqq. Quandoquidem tali die Apostolos a Spiritu sancto confirmatos fuisse docent Patres.

FERIA II. POST PENTECOSTEN.

Joan. iii. 16-21.

Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret. — Hic locus proprius est ad ea populo exponenda, quæ de

eximia charitate caelestis Patris in genus humanum, in creatione, et gubernatione demonstrata : sed multo magis in redemptione habentur, p. 395-398 et seqq.

Ut omnis qui credit in eum, non pereat. — Hic quomodo fides in Christum omnibus hominibus ab omni ævo necessaria fuerit, documentum est ex p. 24 et seqq.

Qui credit in eum, non judicatur. — De verbo, credere, habes p. 11-12, quæ hic accommodare poteris : ex qua etiam dicendi forma Filium Dei vere Deum esse demonstrabis, ex p. 24 et 29.

Quia non credit in nomine unigeniti filii. — Quomodo Dei filius sit unigenitus poteris declarare ex his, quæ habentur p. 29, et contra, qua ratione hic unigenitus fratres habeat, vide pag. 400-401.

FERIA III. POST PENTECOSTEN.

Joan. x. 1-10.

Qui non intrat per ostium in ovile ovium, etc. — Hic locus proprius est ad ea explicanda, quæ de legitima ordinatione ministrorum Ecclesiæ habentur, p. 251 et seqq. et de legitimo ministro Sacramenti Ordinis, pag. 264.

Et oves vocem ejus audient. — De obedientia et honore, qui debetur Episcopis et sacerdotibus agitur, p. 327 et seq.

Alienum autem non sequuntur. — Hæreticorum ministros non esse sequendos, vide pag. 2, qui autem eos sequuntur non oves sed hædi sunt, p. 449.

IN FESTO SANCTISSIMÆ TRINITATIS.

Matth. xxviii. 18-20.

Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. — Hic explicanda sunt quæ de regno Christi in pios, et ratione qua regnat in suis fidelibus, habentur p. 412 et seq., de regno etiam gloriæ ejusdem, p. 413, item de potestate ipsius in Sacramentis tam instituendis quam conferendis, p. 122, et de potestate item clavium ejusdem, qua remittuntur peccata, p. 91 et seq.

Baptizantes eos. — Hic locus adducitur ad probandum, quo tempore baptismus obligare coeperit, p. 136, et ideo de necessitate ejusdem, et præsertim in infantibus ea proferri possunt quæ habentur, p. 141 et deinceps.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. — Hic de materia et forma baptismi, quæ sunt, p. 130 et seqq. accurate agendum est. Hic etiam de Sanctissimæ et gloriosissimæ Trinitatis mysterio poterunt agere Parochi, de quo, p. 14 et seqq. docebunt autem præsertim vulgus imperitum Sanctissimam Trinitatem pingi et formari

non posse, atque adeo si quando pingatur, illam picturam proprietas quasdam illius exprimere, ut habetur, p. 295 et seqq.

Docentes eos servare quæcumque mandavi. — Hic de necessitate, et possibilitate servandæ legis divinæ proferentur, quæ habentur p. 283 et seqq.

IN EADEM DOMINICA.

Luc. vi. 36-42.

Estote misericordes sicut et Pater vester caelstis, etc. — De hoc Evangelio in Dominica 4. juxta aliarum Ecclesiarum morem.

Date et dabitur vobis. — Hic de communicandis cum proximis hujus vitæ subsidiis produci possunt quæ habentur, pag. 431 et seq. vel de eleemosynis, p. 389 et 394.

Hypocrita, ejice primum trabem. — De hypocritis quorum orationes Dominus rejicit, habes p. 393. Item secundum aliquos.

Nisi quis renatus fuerit, etc. Joan. 3. — Hic de necessitate baptismi, qui in nomine Sanctissimæ Trinitatis confertur, de ejus effectis, et in universum quidquid de eo habetur, pag. 124 et seqq. explicabit.

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Joan. vi. 56-59.

Caro mea vere est cibus, etc. — De Eucharistiæ Sacramento p. 169 et seq.

DOMINICA II. POST PENTECOSTEN, QUÆ EST INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Luc. xiv. 16-24.

Homo quidam fecit coenam magnam, etc. — Coenæ nomine, quæ sub finem diei sumiuntur, caelstis gloria nobis significatur, quam hic pater familias in ipsa vitæ clausula beatis donabit : In hoc argumentum, vide quæ ponuntur, p. 104 et seqq. 411 et seqq. Vel coenæ nomine cum Paulo 1. Cor. 11. intelligitur Sacro-sanctum Christi Corpus in Sacramento altaris : de quo vide, ut supra, p. 169 et seqq.

Et cœperunt omnes simul excusare : — Quoniam omnes hæ excusationes ex mala concupiscentia proveniunt : ideo hic adversus concupiscentias pravas agendum erit ex p. 368 et seqq. Simulque miseria nostra ob oculos ponenda, qui ea respuimus, quæ salutaria nobis sunt, rebus autem perniciosis nos addicimus, ut hi fecerunt, vide p. 417 et seqq.

Villam emi. — Vide in superbos, et ambitiosos, qui per hunc designantur, quæ habentur, p. 389-390.

Juga boum emi quinque. — Vide in avaros, p. 368 et seqq.

Uxorem duxi. — Hic detestanda libido, et commendanda continentia et castitas, quæ aditum nobis ad cælorum regnum facilem præbet, vide p. 342 et seqq. et 373 et seqq. vel secundum alios.

Homo quidam erat dives qui induebatur, etc. Luc. 16. — De vanitate in vestibus fugienda, vide quæ habentur, p. 345-346. Et quomodo necessariis tantum rebus ad viçtum et vestitum pertinentibus contenti esse debeamus, p. 430.

Sepultus est in inferno. — Ecce quæ poena maneat improbos, qui morte præoccupati sceleribus pleni decedunt, de qua vide p. 68-69.

Ut portaretur ab Angelis. — Inter Angelorum officia hoc non postremum est, vide p. 396 et seq.

In sinum Abrahæ. — De receptaculis animarum post mortem habes, p. 49. et seqq.

DOMINICA III. POST PENTECOSTEN.

Luc. xv. 1-10.

Gaudium erit in celo super uno peccatore pœnitentiam agente, etc. — Inter cætera, quæ ad pœnitentiam agendam peccatorem extimulare debent, est ista cælitum lætitia, quæ perfruuntur ob peccatoris conversionem. Plura habes in hanc sententiam, pag. 90 et seq. 206 et seq. 434 et seq. vel *Homo quidam fecit*.

Ut in Dominica præcedenti.

DOMINICA IV. POST PENTECOSTEN.

Luc. v. 1-10.

Cum turbæ irruerent in Jesum ut aud. verbum, etc. — Vide exhortationem ad audiendum diligenter verbum Dei, p. 1-2, in prefat. Et quomodo pro captu cujusque tradenda sit doctrina Evangelii, ibid. infra. Idque præsertim diebus festis audiendum, p. 312 et 319.

Ascendens in unam navem, quæ erat Simonis, etc. — Petri navem non alterius ex Apostolis ingressus est Christus : ut hoc suo facto insinuaret Petrum cum successoribus caput esse et Principem Pastorum Ecclesiæ : de hac vide p. 81 et seq. et 263 et seq.

Exi a me Domine. — Qui ad sacram synaxim accedunt, in Petri exemplo et Centurionis, Matth. 8. agnoscant esse se tanti hospitis præsentia indignissimos : Vide quæ de præparatione Eucharistiae traduntur, pag. 195 et seqq. vel secundum aliarum Ecclesiarum ritum.

Estote misericordes sicut et pater, etc. Luc. 6. — Ut Christus nobis condonet, prius condonare ipsi debemus iis a quibus læsi fuerimus. Vide explicationem illius petitionis, *Dimitte nobis debita nostra, etc.* p. 435 et seqq. Vide item de hoc Evang. in festo Trinitatis.

DOMINICA V. POST PENTECOSTEN.

Matth. v. 20-24.

Audisti quia dictum est antiquis, Non occides, etc. — Hujus loci erit hoc decalogi praeceptum exponere, prout habetur, p. 332 et seqq.

Ego autem dico vobis, omnis qui irascitur. — Hæc verba expoununtur, p. 335.

Audistis quia dictum est antiquis, Non mœchaberis, etc. — Hic similiter exponatur hoc præceptum, de quo habetur, p. 341 et seqq. vel *Cum turbæ irruerent in Jesum ut supra.*

DOMINICA VI. POST PENTECOSTEN.

Marc. viii. 1-9.

Misereor super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me. Præterea, quæ notata sunt in Dominica quarta Quadragesimæ poterit Parochus ea huc proferre, quæ de paterna Dei de hominibus cura habentur, p. 395 et seqq.

Si dimisero eos jejunos deficient in via. — Hic de imbecillitate hominum, qui nullum opus Deo gratum sine adjumento Dei possunt instituere, agendum est, ut habetur, p. 417 et seqq. vel, *audistis quia dictum est antiquis, Non occides,* ut supra.

DOMINICA VII. POST PENTECOSTEN

Matth. vii. 15-21.

Attendite a falsis Prophetis, etc. — Hic cavendum præcipitur ab hæreticis. Quis vero censendus sit hæreticus habes, p. 76. Quomodo autem hi cum in Ecclesia non sint, ab ea puniri possint, p. 80. Quibus autem artibus hi falsi prophetæ utantur ad impia sua dogmata infundenda, habes p. 3.

In ignem mittetur, etc. — De hoc igne infernali, p. 68-69.

Sed qui facit voluntatem Patris mei, etc. — Hæc sententia est veluti methodus brevissima, docens qua ratione ad regnum celorum pervenire possimus. Quare quicumque cupimus illud adipisci, hanc sententiam præ oculis habere debemus, vide p. 417, et deinceps, ubi hæc tertia petitio, *Fiat voluntas tua, sicut in celo et in terra,* explicatur. Vel *Misereor super turbam,* ut in præcedenti Dominica.

DOMINICA VIII. POST PENTECOSTEN.

Luc. xvi. 1-9.

Redde rationem villicationis tuæ. — De ratione reddenda, cum unusquisque migrat e vita, vide p. 64-65.

Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. — Ideo divites a Deo bonis cumulantur, ut pauperibus ea erogent, p. 434. Hic ad ele-

mosynas suos poterit exhortari Parochus, prout est, p. 354 et seqq. et 389 et 394. Hic etiam locus pro intercessione Sanctorum facit, de qua p. 291 et seqq. etc. 388. Vel, *Attendite a falsis Prophetis,* ut in præcedenti Dominica, sive deinceps omnia Evangelia quæ consequenter in reliquis Dominicis proponuntur, in quibusdam Ecclesiis in præcedenti Dominica legi consueverunt, quod notare supersedimus.

DOMINICA IX. POST PENTECOSTEN.

Luc. xix. 41-47.

Llevit super illam. — Flet Christus, ut nos flere doceat. Quomodo vero in poenitidine erratorum sint adhibendæ lacrymæ, et quam diligenter procurandæ, habes p. 217 et seqq., ubi de contritione agitur.

Quia si cognovisses et tu. — Summa est status nostri miseris, nostram miseriam non agnoscere, vide p. 418.

Quia venient dies in te, et circumdabunt te, etc. — Hierusalem in exemplum ponitur hujus hominis, qui multis a Deo beneficiis ornatus, male eis in sui perniciem abutitur, vide p. 450.

DOMINICA X. POST PENTECOSTEN.

Luc. xviii. 9-14.

Hæc apud se orabat. — Quibus virtutibus oratio debeat esse comitata, ut Deo placeat, et ab eo exaudiatur, vide p. 388 et seqq.

Deus propitius esto mihi peccatori. — Hoc veri poenitentis exemplum inter alia proponitur, p. 444. Quare cum istius tum aliorum exemplo, qui habentur *ibid.* et 219 ad veram poenitentiam Parochi fideles excitabunt. Est præterea exemplum eorum, qui, cum peccatores sint, Deum orant, et exaudiuntur, p. 383. Denique quanta humilitate ad Deum precaturi accedere debeamus, hic demonstrat, p. 388-389.

Qui se exaltat, humiliabitur. — Christi humilitatis exemplum habet maximum pondus ad nostram superbiam deprimendam. pag. 37.

DOMINICA XI. POST PENTECOSTEN.

Luc. vii. 31-37.

Et deprecabantur eum, ut illi imponant manum. — Istorum exemplo, qui Christum pro muto et surdo ad eum adducto, ut sanaretur interpellant, monemur pro aliis orare. Quomodo vero id faciendum et pro quibus orandum habes, p. 385 et seqq.

Misit digitos in auriculas ejus. — Christi exemplo pueris in baptismo aures, oculi, pectus, humeri signo crucis recte insigniuntur. Vide de his et aliis baptismi ceremoniis, et earum significatione, p. 153 et seqq.

Suspiciens in cælum ingemuit, etc. — Cum Deus sit ubique, cur potius in cælum quam alio oculos convertamus, et cur in cælis esse dicatur, p. 403. Præterea quoniam sacræ litteræ nos surdos et cæcos, et omnibus membris captos sæpe appellant: ut habetur, p. 437. Hic de malis quæ peccatum invenit, ut ibid. habetur disserere Parochus commode poterit.

DOMINICA XII. POST PENTECOSTEN.

Luc. x. 23-37.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, etc. — In hanc sententiam populo proponantur, quæ habentur initio explicationis Decalogi, p. 282. Usque ad secundum præceptum, vel quia hoc Evangelium concurrit cum Dominica decima septima, posteriorem hujus Evangelii partem priori prætermissa exponet.

Homo quidam descendebat ab Hierusalem in Jericho, etc. — Hominis hujus ita miserabiliter a latronibus vulnerati nomine Doctores intelligunt humanam naturam post Adæ lapsum, quæ, quot, qualia, et quanta vulnera acceperit, habes pag. 24 et pag. 46 et seq. et 417 et 427 et seqq. sæpeque alibi.

Samaritanus autem infundens oleum, etc. — Hic de Sacramentis agat Parochus, quæ a nostro Samaritano, id est, a Christo instituta sunt, tamquam remedia contra vulnera humanæ naturæ per Adæ lapsum inflicta, ut habetur p. 121-122.

Curam illius habe. — Nota genus humanum et Ecclesiam unum homini a Cristo commissam, qua de re, vide p. 81 et seq. et 263.

Quis horum tibi videtur fuisse proximus. — Ex hoc loco quis sit proximus explicatur, pag. 360.

DOMINICA XIII. POST PENTECOSTEN.

Luc. xvii. 11-19.

Jesu præceptor, miserere nostri. — De nomine Jesu, vide pag. 26-27.

Ite, ostendite vos sacerdotibus, etc. — Vide quæ in hanc sententiam dicta sunt Dominica II. post Epiphaniam, vide præterea, p. 225. ubi nominatim hic locus adducitur. Quomodo item beneficio contritionis peccata remittantur, ex hoc loco probatur, p. 221-222. Quæ tamen confessionem requirit, ut habetur, p. 222-223.

DOMINICA XIV. POST PENTECOSTEN.

Matth. vi. 24-33.

Ne solliciti sitis animæ vestræ, etc. — Quantum immoderata sollicitudo congerendarum opum, cæteræque cupiditates animæ,

saluti obsint, vide p. 371 et seqq. Et hujus morbi remedium habes, p. 374 et seq.

Scit Pater vester quod omnibus his indigetis, etc. — Etiamsi Deus sciat desideria nostra et indigentiam, cur ei preces porrigamus, p. 380.

Primum quærите regnum Dei, etc. — De iis quæ petenda sunt, et quo ordine habentur, p. 384 et 385. Porro hic commode secunda petitio Dominicæ orationis tota explicabitur, ut habetur, p. 409 et seqq.

Et haec omnia adjicientur vobis, etc. — Quatenus temporalia petenda, p. 428 et seqq.

DOMINICA XV. POST PENTECOSTEN.

Luc. vii. 11-16.

Et resedit qui erat mortuus. — Si hic mortuus, et quidam alii sint revocati ad vitam, quomodo intelligendum, quod Christus primus omnium resurrexit, vide p. 53. Hic tractari poterit art. symboli Apostolici penult. de carnis resurrectione, p. 95 et seqq.

DOMINICA XVI. POST PENTECOSTEN.

Luc. xiv. 11.

Si licet Sabbato curare etc. — De sanctificatione dierum festorum, et a quibus tunc abstinendum, quidve agendum sit, habes, p. 312. et seqq. et maxime, p. 318 et seqq.

Cum invitatus fueris ad nuptias etc. — Hic locus est cohortandi Christianos omnes, ne alii aliis se præferant, ut est, p. 401-402. Neve ambitiosi sint honorumque cupiditores, ut est, p. 37.

DOMINICA XVII. POST PENTECOSTEN.

Matth. xxii. 34-46.

Diliges Dominum Deum tuum, etc. — Vide Evangelium Dominicæ XII. ut supra.

Quid vobis videtur de Christo, etc. — Christus quomodo sit Davidis filius, vide p. 35-36. Quomodo item non sit filius David ratione Divinitatis, habes, p. 29-30.

DOMINICA XVIII. POST PENTECOSTEN.

Matth. ix. 1-8.

Videns autem Jesus fidem eorum, etc. — Ecce quantum fide aliena moveatur Deus ad aliquod donum alteri non modo non petenti, sed ne cogitanti quidem impertiendum. Hinc fit ut in baptismo infantes regenerationis fiant participes, non quia mentis suæ assensioni credant, sed quia susceptorum vel parentum, (si fideles fuerint) sin minus Ecclesiæ Catholicæ (ut ait August.) fide muniantur, pag. 142. et de patrinis, p. 138. et seqq.

Remittuntur tibi peccata tua, etc. — Christum ut hominem primum omnium potestatem remittendorum peccatorum habuisse ex hoc loco probatur, p. 92-93. Porro dum sacerdos jurisdictionem habens, vel ordinariam, vel delegatam, rite poenitenti peccata remittit, non minus absolvitur, quam hic paralyticus, quantum est ex parte Sacram. De forma absolutionis habes, p. 212-213.

Hic blasphemat, etc. — De blasphemati. habetur, p. 310. Et de juramento, p. 303 et seqq.

DOMINICA XIX. POST PENTECOSTEN.

Matth. xxii. 1-14.

Qui nuptias fecit filio suo, etc. — Quibus de causis vir, et mulier conjungi debeant, vide p. 271-272. Et quae sponsae magis sint querendae, p. 272. Et de mutuis viri, et mulieris officiis, p. 278. et seq. Et quod Deum orandi causa certis temporibus a matrimonii officio abstinere debent, p. 280-281. Item de tribus matrimonii bonis, p. 276 et seqq.

Contumeliis affectos occiderunt, etc. — De contumelia, detractione, murmuratione, ceterisque vitiis, quibus proximus laeditur, vide p. 361. et seqq.

Non habens vestem nuptialem. — Vestem hanc nuptialem, vestis candida, vel sudariolum, quod baptizatis datur designat, de quo p. 156.

Mittite in tenebras exteriores, etc. — De sententia, et poena damnatorum, p. 68. et seq.

DOMINICA XX. POST PENTECOSTEN.

Ioan. iv. 46-53

Erat quidam regulus, cuius filius infirmabatur. — Unde tot miseriae et adversitates, et quae, quotque illae sint, p. 427-428. Quo in malis et rebus adversis confugiendum, p. 328 et 419. Hic exponi poterit ultima petitio Dominicæ orationis. *Sed libera nos a malo,* p. 455 et seqq.

DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.

Matth. xviii. 23-35.

Redde quod debes, etc. — Restitutio poenitenti est necessaria antequam absolvatur, *quia non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum*, ut inquit August. Vide de restitutione, p. 353-354. Item de furto, rapina, usuris, et aliis illicitis rerum usurpationibus, p. 350 et seqq.

Si non remiseritis, etc. — Hic exponatur petitio illa orationis Dominicæ, *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus, etc.* p. 435 et seqq.

DOMINICA XXII. POST PENTECOSTEN.

Matth. xxii. 15-21.

Magister, scimus quia verax es, etc. — Genus assentationis pes simum, quae ad proximi calamitatem et perniciem adhibetur. De adulatio ne habes, p. 362-363.

Quia verax es, etc. — De mendacio, vide p. 359 et seqq. ubi notatur hoc ipsum testimonium, ex hoc Evangelio decerpsum.

Reddite quae sunt Cœsaris Cœsari, etc. — Vide quae debentur principibus et superioribus in potestate constitutis, p. 328-329.

DOMINICA XXIII. POST PENTECOSTEN.

Matth. ix. 18-26.

Ecce Princeps unus accessit et adorabat eum dicens. — Hic differentia, qua infideles et Christiani a morbis liberari cupiunt, de qua p. 456 et seqq. Quomodo in morbis ad Deum non ad præstigiatorum incantationes sit recurrendum, *ibid.*

Filia mea modo defuncta est. — Hic de morte et novissimis, de quibus saepe ad populum agendum esse præcipitur, p. 69 et 243.

Si tetigero tantum fimbriam vestimenti. — Hic de reliquiis Sanctorum, et cultu, et veneratione earum aget Parochus ex p. 291 et seqq.

Et cum venisset Jesus in domum principis, etc. — Hic de ratione juvandi mortuos per sacrificium Missæ et orationes, de qua p. 205 et 386 vel in quibusdam Ecclesiis legitur Evangelium Dominicæ IV. Quadragesimæ, de quo *ibid.* Si plures sint Dominicæ inter Pentecosten et Adventum, servetur quod de his in Breviarii rubricis habetur.

DOMINICA XXIV. POST PENTECOSTEN.

Matth. xxiv. 15-35.

Cum videritis abominationem desolationis stantem in loco. — Hic de signis præcedentibus diem judicii agendum est, de quibus, p. 67.

Orate autem ne fiat fuga vestra, etc. — Hic locus ad probandum temporalia a Deo peti posse inducitur, p. 429, unde de hoc argumen to Parochi etiam agere poterunt, de quo tum ibidem, tum p. 384-385 agitur.

Sed propter eleatos breviabuntur dies illi. — Hic de dæmonum potestate poterit agi, qui quantum possunt, et quamdiu volunt, homines tentare non possunt, ut habetur, p. 446 et seqq.

LAUS DEO.